

Kategorie dovedností	Příklady dílčích dovedností
Volba výchozího zdroje informací	<p>Žák dovede:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podle účelu zvolit a vyhledat relevantní zdroj informací (např. odpovídající encyklopedii, webové stránky, určitý druh novin či časopisů apod.) - posoudit vypovídací hodnotu zdrojového textu - určit důvod, proč daný text byl napsán - formulovat důvod, proč daný text čte
Zpracování informací <i>Žák vybírá, třídí, porovnává, interpretuje, zobecňuje, hodnotí ... informace získané z textu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - podle účelu četby zvolit způsob čtení - být při čtení aktivní (tj. např. klást si otázky, proč daný text čtu; rozmlouvat s autorem; odhadovat, co je obsahem další části textu) - koncentrovat se na čtení, resp. na úkoly se čtením spojené (viz úkoly níže) - po kurzorickém čtení stručně shrnout jeho obsah - posoudit, do jaké míry se nadpis (struktura obsahu, resumé, abstrakt, specifikovaný cíl) shodují s obsahem textu - vystihnout podstatu i účel článku a navrhnout jeho název - po opakovaném čtení formulovat hlavní myšlenky textu, porovnat je se svými názory i názory jiných autorů - aplikovat vybrané myšlenky na jiný příklad - vyhledat hlavní tvrzení a podpůrná tvrzení - vyhledat klíčové teze či pojmy (např. tím, že vytvoří marginálie k jednotlivým odstavcům či odpovídá na zadané otázky) - navrhnout chybějící otázky (např. v rozhovoru vystihnout podstatu odpovědí a poté formulovat otázky) - uspořádat zjištěné informace podle zadání (např. do tabulky) - posoudit, zda je text logicky strukturován či naopak rozčlenit text do smysluplných úseků - zobecnit konkrétní informace - nepřehlížet drobné poznámky mimo souvislý text stejně jako zápor ve větě či upřesňující slova (jen, pouze, alespoň, aj.) - všimnout si skrytého významu mezi řádky - posoudit, zda jsou tvrzení či citáty doloženy prameny - posoudit, zda názor autora se opírá jen o jeho osobní zkušenosti či vychází z ověřených dat - najít věcné chyby v textu - porovnat různé typy textů na stejné téma (vyhledat rozdíly v přístupech, v hodnocení situace aj.) - porovnat tvrzení (teze) na stejné téma a posoudit, v čem se liší
Další využití informací získaných četbou	<ul style="list-style-type: none"> - prezentovat zjištěné informace písemným či ústním způsobem - převést informace ze souvislého textu do grafické podoby (např. do pojmové mapy, tabulky, plakátu, obrázku, komiksu) - posoudit zkreslení prezentované informace vyplývající z grafického vyjádření

Zdroj: František Koukolík, *Hospodářské noviny – víkend*, 47/2003